

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

98. Captivus an duci possit per loca exempta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

QVÆSTIO XCVIII.

Captivus an duci possit per loca exempta.

SUMMARIUM,

1. Captivus duci possit per loca exempta.
2. Suspectus de fuga exempto in loco capi possit.
3. Prepositus Ecclesie captivum repetere possit.
4. Captivus possit obicere exceptionem spoliij.
5. Captivus possit alia ex causa recommendari.

Prima quæstio, pugnantes habet sententias, affirmativam enim est amplexus Ioannes Gallus insignis Gallie pragmaticus, qu. per arresta Francie 224. dum censuit posse captivum duci ad carceres per loca alterius iurisdictioni subiecta, eamque confirmat Molineus annotat. ad eandem quæstionem, tum quod dictio nihil novi addat, tum quod ea sit meræ facultatis & unicuique permittat. *via ff. de via publi. l. per agrum C. de servitut. In eandem sententiam descendit Archidiaconus cap. sicut antiquitus. 17. q. 4. censens Ecclesie immunitatem, ex eo non violari quod quis extra eam captus per eam ducatur, violenterve extrahatur. In confirmationem esse videtur, quod censent quidam, licere captivum fugientem per alienum territorium persequi & sua auctoritate propria comprehendere. Ang. l. nemo carcerem C. de exact. tribut. lib. 10. plenius Paris. de put. de syndicato vers. si iudex processit num. 2. & seq. Oct. vol. 2. fol. 358. Barb. l. quod ait lex §. quod ff. de adult. ubi dicit in iurium spectandum.*

Verum, opinio negativa longe verior est atque communior, quam post Boerium de eis. 100. col. 2. sequitur Navarrus in Manuali cap. 25. num. 19. vers. tertio. & Ioannes de Vilchis. tract. de immunit. Eccles. num. 52. nisi auctoritate Concilij Triburicensis atque Toletani cap. si quis consumax & ca. diffinit 17. qu. 4. indistinctè prohibentis, ne quid nocementi damni spoliij residentibus, aut receptis in loco immuni inferatur, qua in re notandum Canonem Pontificium, uti hoc dialecto, quomodo libet, quod est in iure frequens, cum Pontifex, aut legislator nullum casum vult excludi, sed omnes generali sua constitutione comprehendere, *eleganter Boer. quæst. 56. numer. 2.*

Confirmo primo, quia ductio captivi per locum exemptum incidit in eum casum à quo incipere non possit per late not supra q. 65. eod. lib. est autem indubitata iuris utriusque sententia, quod actus imperfectus incidens in eum casum à quo incipere non poterat

D d d 2

poterat, viciatur cap. factum ubi Franc. & DD. de Reg. iur. in 6. l. in ambiguis §. non est
 novum ff. de reg. iur. l. ex pluribus §. et si placeat ff. de verb. oblig.

Confirmo secundo, quia quando media sunt impertinentia, aut prohibita, non
 datur conjunctio extremorum arg. cap. per suas de condit. appositis Ioannes Brunellus
 tract. de sponsalibus conclusio 2. num. 25. Unde locus medius facit, dicitur impertinens
 servitum l. servitutes §. fin. ff. de servit. l. qui sella §. fin. ff. de servit. rustic. prad. & con-
 truptio media prescriptionem l. si quis §. illud ff. de prescript. 30. annorum, quatenus do-
 etiam alijs exemplis quæ hic brevitate causa omitto idem Brunellus exponit d. n.
 25. Concludamus itaque quod deductus per locum exemptum ex eodem in vitium a-
 velli non possit. Dixi invitum, quoniam si sponte educeretur, aut etiam subdolo
 verbis invitatus volens egredieretur, nulla immunitati injuria inferretur Navar. d. cap.
 25. n. 21 in fin. & n. 22. post med.

Difficilis autem est probatu spontanea hæc egrediendi voluntas, cum enim (pro-
 quit Vlpianus) l. filius familias §. invitum ff. de procurat. invitum accipere debemus id
 eum tantum qui contradicit, verum eum quoque qui consensisse non probatur, sine
 iuris explorati, quod is qui personaliter aut realiter citatur, invitum citari capere pro-
 sumatur Lanfranc. ab Ariadno tract. de testib. n. 5. in fin. Bart. l. post legatum §. his vero §.
 de his quibus ut indignis arg. l. inter stipulantes §. si fidei §. de verb. oblig. ubi iudicium
 reddi dicitur non invitum; præsumptio hæc assententem spontaneam voluntatem du-
 rioris & gravioris spontaneæ voluntatis probatione afficiet & quia verisimile ubi Alber.
 de presump. Mayst. sing. 451. l. si extraneus ubi Alber. fulg. ias. ff. de condit. ob caus. de res.
 loco à verisimili & ita nuper in hac facti questione ex voto nostro sententia fuit prom-
 ulgata autoritate Ioannis Galli & Archidiaconi postposita, ille enim sine ratione
 loquitur, hic autem sine lege. et ubi scimus vero sine lege loqui §. consideremus Auth.
 de trient. & semisse l. illam in fin. C. de collat. Præses loco ab autoritate.

2. Secunda questio ex eodem fonte suborta est, in qua distinguendum putavi inter
 loca exempta quæ sacra sunt sacrorumque iure censentur & merè profana, in loco
 prioris speciei suspectus de fuga nullatenus capi potest latè Peckius de iure sistendi i.
 6. n. 4. & seq. emanavit enim hæc exemptio à Deo opt. Max. quam violare hoc præ-
 textu non oportet, uti ante Peckium d. c. 6. eleganter & piè per D. Ang. ad Bonifacium
 responsum est in c. miror. 17. q. 4. Idem respondeo et si locus sacer non sit, donatus tamè
 sit immunitate loci sacri, quia privilegium concessum ad noster alterius eodem planè
 iure censetur ac illud cui adæquatut latè Alvarus in consul. In Hispania consulti. 12. per tot.
 tom. 1. dixi supra li. 1. q. 17. n. 17. Quæ autè loca sunt Deo sacra, & sacri loci immuni-
 tate donata, supra notavimus d. li. 1. q. 65. & apud eundem Peckium d. c. 6. est enarratè
 At verò, in ea specie locorum exemptorum quæ sacra non sunt, sed penitus profana
 consultus etiam respondi cum distinctione, an suspectus sit in procinctu seu proxi-
 mo actu fugæ, ita ut in iudicis venia haberi non possit, an verò suspicio seu actus fugæ

num, qua iniquè per excommunicat. spoliatus est *Geminianusc.* i. in fin. de restit. spoli. in 6. glo. c. cum inter de except.

5 Quinæ quæstionis solutionem tradit idem *Bartholus d. disput. 6.* dicens quod iniuste vel nulliter captus, non possit à quoquam recommendari, sed pristinae libertati sit restituendus, de qua materia ubere *Farinacens in pract. crim. li. 1. tit. 4. qu. 27. n. 154. & seq. Salsus l. cum unus n. 10. & seqq. ff. de bon. autor. iud. poss. Bartholus d. disput. 6. & in l. 2. §. 1. de cust. reor. Peckius de iure sist. c. 49; & alij non pauci.*

QVÆSTIO XCIX.

Castrum exemptum à jurisdictione civitatis, an gaudere debeat statutis & privilegijs civitatis, eaque observare.

Videtur quod non, quia ejusmodi castrum æquiparantur civitati *l. imperium ubi Barth. ff. de iurisd. om. iud.*

Veruntamen dicendum est contrarium, ita enim respondit *Alex. tit. 151. col. 2. vol. 2.* quem secutus est *Alciatus in cap. quod Sedem numer. 92. de offic. ordi.* Idque, nisi tale Castrum alteri uniretur *Barth. l. si convenerit § si nuda ff. de pignor. act. ubi supra.*

Quid autem si in castro essent particularia statuta, dicaturque, quod deficientibus statutis Castri, recurratur ad jus commune, an recurri debeat à statutis civitatis, videatur *Alciatus d. num. 92.*

QVÆSTIO C.

Commissio tribuens ordinario jurisdictionem in exemptum, an convalider ante coram eodem ordinario gesta?

SUMMARIUM.

1. Initium illegitimum non confirmatur.
2. Nullitati causam dans de nullitate non dicit.
3. Dispensatio superveniens non confirmat actum ante nulliter gestum.

Quando adest defectus jurisdictionis iudicis, si pendente lite iurisdicchio superveniat ex causa de novo emergente, ante gesta non confirmantur.

Quia initium iudicij non fuit legitimum *l. momentaneo C. qui legitimam pers. standi in iudicio Barth. l. 1. n. 4. C. qui pro sua iurisdic. & l. 1. num. 4. C. ubi de crimine & utrobij Castren.* posset tamen obtineri commissio sanatoria nullitatis, uti docet *Ioannes Baptistæ Marchelanus Tract. de commissionibus par. 2. tit. de commiss. super nullitate.*